

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, E Societate Iesv, In
Collegio Romano Eivsdem Societatis olim Theologiae
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis. Disputationes
Scholasticæ De Incarnatione Dominica**

Lugo, Juan de

Lugduni, 1653

Sect. 1. Referuntur variæ sententię circa Christi sanguinem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81011)

DISPUTATIO XIV.

De vnione hypostasis diuinæ cum sanguine Christi.

SECT. I. Referuntur varia sententia circa Christi sanguinem.

SECT. II. Prima conclusio contra Durandum de vnione Verbi cum sanguine Christi.

SECT. III. Statuuntur alia due conclusiones.

SECT. IV. Soluuntur argumenta contra doctrinam precedentem.

SECT. V. Due reliquæ conclusiones statuuntur.

SECT. VI. Decisio aliorum dubiorum pro complemento huius materie.

SECT. VII. De censura aliarum sententiarum, quid sentiendum.

SECT. VIII. De vnione Verbi cum alijs humoribus, capillis, unguitibus, & accidentibus.

Res hæc plures complectitur questiones, & quidem aliquas non parum controuersas, præsertim inter Theologos Sacrorum Ordinum Dominicane, & Franciscane familie, qui de hoc argumento sæpe coram summis Pontificibus acriter disputarunt. Ideo accuratius res examinanda erit, ut quid certum, quid probabilius in hoc puncto sit, clarius colligere possimus.

SECTIO I.

Referuntur varia sententia circa Christi sanguinem.

Prima sententia, seu error esse potest eorum, qui negarunt in Christo verum sanguinem, ij scilicet, qui negarunt verum corpus, concedentes solum corpus phantasticum, vel saltem negantes, fuisse corpus terrestre, dicentes, fuisse corpus coeleste diuersum à nostro; quorum errores retulimus, & impugnauimus supra: ij tamen nihil peculiare de sanguine dicunt.

Secundo loco numerari possunt alij hæretici Caluinistæ, qui temerario ausu dixerunt, sanguinem à Christo effusum euauuisse, & omnino corruptum fuisse. Ita Osiander Caluinista, vnde Germanus Bauanus probare contendit, non esse in Eucharistia realiter Christi sanguinem, ut pote iam pridem corruptum, ut refert Federicus de Salis in refutatione libelli inscripti, *Assertio ex sacra Scriptura, &c. aduersus Epistolam apologeticam D. S. posterioris, per Ia. B. Ministrum Verbi Dei*. Hic error reiiciendus est ex illis, quæ Theologi afferunt cum S. Thom. infra q. 51. art. 3. ad probandum, Christi corpus mortuum non fuisse corruptum, eadem enim argumenta probant incorruptionem sanguinis; cum de tota humanitate, quæ resurrexit, intelligantur verba Pl. 15. *Non dabis sanctum tuum videre corruptionem*.

His ergo hæreticorum delictis omiſſis, tertio loco succedit sententia Durandi in 4. dist. 10. q. 1. qui docuit, sanguinem non fuisse vnitum substantiæ Verbi immediatè, sed solum remotè, quatenus erat in humanitate Christi, quæ assumpta erat proximè, & immediatè à Verbo: vnde sequitur, sanguinem retinuisse suam propriam substantiam creatam, per quam immediatè subsisteret. Hanc sententiam sequutus etiam est Gabriel, qui licet in supplemento ad 4. d. 44. q. 1. addiderit, se id solum disputatū, & non assertū dixisse; sed tamen lect. 5. 3. in Canonem, absque vlla limitatione eam amplectitur. Afferri etiam solet Abulensi. paradox. 2. c. 40. & 43. Sed Vasquez in præfati dist. 36. n. 10. & Suarez dist. 15. sect. 6. aduertunt, eum non negare vnionem Verbi cum sanguine, quando erat intra corpus, sed cum sanguine separato in triduo mortis Christi.

Hanc tamen explicationem reiicit Franciscus Collius Theologus Mediolan. Collegij Ambrosiani in suo tractatu de sanguine Christi lib. 2. c. 2. affirmans, Abulensem in vniuersum negasse vnionem Verbi cum sanguine, sicut Durandus negauit, quod probat ex verbis Abulensi. c. 40. in hunc modum loquentis: *Tertium, quod in consecrato calice est nunc Verbum dicitur, sed hoc in illo triduo in sanguine consecrato non esset, quia sanguis Verbo vnitus non est, quod clarius declarat, dicens. Nam in assumptione humana nature ad Verbum vnitus sibi Verbum principales partes nature corpus, & animam: non vnitus tamen sibi directè partes humane nature minus principales, sicut humores, & pilos*. Hæc tamen verba potius ostendunt, Abulensem non negasse vnionem sanguini, dum erat intra corpus, quia (ut notauit Vasquez) eodè modo Abulensis dixit, Verbum non assumplisse directè humanitatem, sed solas partes, corpus, & animam: at verò humanitatem consequenter, quia directè ea solum assumptum, quæ non dimisit in triduo; humanitatem autem dimisit illo triduo. quo etiam sensu dicere potuit, sanguinem non fuisse assumptum directè, sed consequenter, quia existimauit in triduo non mansisse vnitum Verbo.

Idem Collius ibi, & lib. 5. c. 2. tribuit eandem sententiam Cardinali Sancti Petri ad Vincula in suo tractatu de sanguine Christi, veritate 6. vbi Verbum non principaliter assumplisse, sed verius coassumplisse sanguinem putat.

Sed neque de eo auctore id probant verba adducta. Fuit autem is Cardinalis frater Franciscus de Ruuere Franciscane familie Vicarius, postea Cardinalis, & tandem Summus Pontifex Sixtus IV. qui dum hæc controuersia tractaretur coram Pio II. eum tractatum scripsit, quem quidem manuscriptum conseruat Bibliotheca nostri Romani Collegij: & quidem in ipso clarè constat, negasse solum vnionem sanguinis cum Verbo in triduo. Sic enim dicit: *Tertia veritas est ista. Etsi à Christi sanguine, quandiu fuit eius corpori vnitus, deitas separata non fuerit ab eo tamen effuso diuinitatem fuisse separatam, probabiliter confirmatur. Quæ veritas duas continet conclusiones: prima quarum hæc est, quod scilicet Deitas vnita fuit Christi sanguini eius corpori actu vnito. Quæ conclusio satis patere potest ex his, quæ superius dicta sunt. Tradit enim B. Damascenus, ut superius fuit allegatum, quod ea, quæ fuerunt in humanitate Christi assumpta, ante assumptionem illam non fuerunt proprio supposito suppositata, sed in conceptione fuerunt assumpta, & in assumptione concepta: igitur Christi sanguis cum eius corpore assumptus fuit in tali corpore coniunctus diuinitati, seu suppositatus diuino supposito, ita quod nunquam fuit dare tempus, in quo existens in corpore Christi, non esset Verbo diuino hypostatice vnitus. Hæc ibi, ex quibus clarè colligitur, posuisse vnionem proximè*

I
Sententia prima.

Sententia secunda.

Federicus de Salis.

2
Sententia tertia.
Durand.

Gabriel

Abulensi.
Vasquez.
Suarez.

Collius

Sententia prima.

Vincula

3

6
Sententia prima.

Genua

proximè inter Verbum, & sanguinem, quando erat in corpore, cum probet ex Damasceno, non fuisse in illa humanitate aliquid suppositum proprio supposito; si enim sanguis non fuisset hypostatice vnitus Verbo, retinisset proculdubio proprium suppositum, quo terminaretur.

Nec obitat, quod dicat, Verbum non principaliter assumpsisse, sed consumpsisse sanguinem; nam hunc loquendi modum iam latè explicuerat in superioribus, dicens, ea principaliter assumpta fuisse, quæ secundum intentionem Dei primariò intendebantur, qualis erat natura humana: illa verò, quæ ad hunc finem ordinabantur, dicit assumpta secundariò, seu coassumpta; in quorum numero ponit partes corporis Christi, imò ipsum corpus, & animam, quia hæc etiam assumpta dicuntur esse propter humanitatem completam, & in hoc etiam sensu dicit, sanguinem non fuisse assumptum, sed coassumptum, quia secundum se non intendebatur, sed propter naturam humanam; nec sanguis secundum se poterat personari, quia persona non est, nisi quæ constat natura intellectuali: vnde nec corpus ipsum, quod secundum se non potest personari, dicitur assumptum; sed coassumptum. Itaque non video, quo fundamento Cardinalis ille possit pro ea sententia adduci, quæ negat vnionem sanguini existenti in corpore Christi.

Quarta ergo sententia docet, sanguinem fuisse quidem vnitum Verbo hypostatice proximè, & immediatè, quando erat intra corpus; fuisse tamè à Verbo separatum, statim ac exiuit à corpore, atque idè triduo illo ante resurrectionem caruisse vnione hypostatice. Hanc docuit Franciscus de Maioribus in 4. d. 4. q. 1. Et idè habet in aliquibus ex suis sermonibus, teste Cardinali S. Petri supra adducto, scilicet in vno, qui incipit, *Memoriam fecit*, & in alio, qui incipit, *Domine probasti me*, & in alio, qui incipit, *Nolite timere*. Richardus etiam in 3. d. a. 2. q. 1. ad 2. arg. Eandem in publica concione docuit Concionator quidam Barcinone, vt refert Syluester in *Rosa aurea*, tract. 3. q. 31. Denique eandem tenet Abulensis supra citatus, & Cardinalis S. Petri proximè citatus, qui alios plures conatur pro illa adducere, sed absque fundamento. Afferit etiam censuram Scholæ Parisiensis, quam dixit approbasse hanc sententiam, & condemnasse appositam; sed de hac censura nullo modo constat, nec ipse cam probataliter, quam ex fama communi.

Quinta sententia distinguit duplicem sanguinem alterum nutrimentalem, alterum vitalem. Nutrimentalem appellant sanguinem quendam ex cibo, & potu factum, nec adhuc perfectum, & benè coctum, sed impurum, & vitæ expertem, qui animalis non est pars: nec pertinet ad veritatem naturæ: & hunc dicunt, nec in corpore, nec extra corpus fuisse à Verbo diuino hypostatice assumptum. Vitalem verò sanguinem dicit, sanguinem perfectum, anima informatum, qui pars est animalis, & hunc dicunt vnitum fuisse Verbo diuino. Hæc est sententia Caietani infra q. 54. art. 2. in responsione ad 3. in fine illius quæst. Pro hac sententia assertur etiam Siluester ubi supra q. illa 31. Sed hic partim conuenit cum Caietano, partim differt. Assignat quidem ille duplicem etiam sanguinem, alterum Verbo vnitum alterum non vnitum: non tamen concedit diuersitatem substantialem inter illos, sed solum accidentem.

Card. de Lugo de virtute Fidei Diuina.

talem, vt constat ex illa q. 31. & ex q. 30. quæstione 4. vbi nec vnum ab altero discernit per vitalem formam, imò tanquam problema relinquat sanguis animeretur, vel non: cum tamen Caietanus alteri vitam tribuat, alteri neget.

Sexta sententia tribui potest Gregorio de Valentia in præsentis disp. 1. q. 5. puncto 1. ad tertium argumentum, qui ita docet, omnem sanguinem vnitum Verbo, vt etiam nunc illæ particulæ sanguinis, quæ in spinis, sudario, & alibi apparent, retineant vnionem cum diuina hypostasi, atque adeò debeant adorari cultu latræ.

Septima sententia docet, sanguinem in triduo etiam mortis Christi fuisse Verbo hypostatice vnitum, non tamen totum omnino sanguinem, sed illum solum, qui à Christo resurgente reassumendus erat illas verò partes sanguinis, quæ non erant reassumendæ, sed in terris relinquendæ, statim post effusionem separatas etiam fuisse à Persona Verbi diuini. Hanc sequitur Franciscus Collius supra citatus lib. 5. c. 5. Quam tribuit Maioribus in 3. disp. 37. q. 25. Sed hic auctor loquitur solum de sanguine nutrimentali, de quo dicit posse dici quoddam in instanti mortis fuerit dimissus à Verbo, quia non erat reassumendus, vel certè retentum fuisse à Verbo vsque ad instantem resurrectionis, & tunc dimissum, cui parti magis adhereret. Hæc sunt placita Doctorum in hoc puncto: nunc iam nostram sententiam explicemus.

SECTIO II.

Prima conclusio contra Durandum de vnione Verbi cum sanguine Christi.

Contra sententiâ sectione præcedenti adductas statuemus etiam aliquot conclusiones. Prima sit contra Durandum, Verbum diuinum proximè, & immediatè assumpsit sanguinem sicut assumpsit carnem. Hæc est communis iam omnium Theologorum, quos afferunt, & sequuntur Suarez, & Valquez in præsentis, nec est, qui contrarium iam doceat, licet de censura oppositæ sententiæ sit controuersia. Videatur S. Thomas. *lectione 4. in c. 2. ad Hebr. & quolibeto 5. q. 2. art. 5. in corpore, & in præsentis q. 5. Ioannes Maior in 3. disp. 37. q. 25. Albertus Magnus tractatu de sacrificio Missæ, Capreolus in 4. disp. 11. q. 1. art. 3. in responsione ad 5. contra primam conclusionem. Nicolaus de Lyra. in c. 9. ad Hebr. in illa verba, quanto magis sanguis Christi, &c. & alij communiter.*

Probant hoc multi ex illis testimoniis, quibus redemptio nostra tribuitur sanguini Christi, qui dicitur emundare, dealbare, sanctificare nos, &c. Sed, vt notat Valquez cum aliis hæc testimonia non multum vrgent; quia ad hanc efficaciam satis esset vnio humanitatis effundentis, & offerentis sanguinem cum Verbo diuino; iam enim illa actio haberet valorem infinitum; vnde eodem modo tribueretur redemptio nostra sudori, lachrymis, elemosynæ Christi, licet hæc non essent vnita hypostatice Verbo. Sicut è contra parum iuvat vnio sola sanguinis oblatis cum Verbo ad valorem infinitum, nisi adsit vnio naturæ offerentis; neque enim oblatio sanguinis Christi à Sacerdote facta in Missa habet valorem infinitum, iuxta veriorem sententiam; nec oblatio, quia B. Virgo suum Filium in templo obtulit, habuit valorem infinitum, aut sufficientem ad redemptionem

V nem